

Lausunto Pohteen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2027–2030, syksy 2026

Vastaaja:

-

Vastaus:

05.10.2026, 17.27 - 05.10.2026, 17.35

1. Lausuntoa antavan rooli *

Organisaation puolesta, organisaation nimi:

Auta Lasta ry

2. Lausuntoa antavan yhteystiedot *

Etunimi	Anne-Maria
Sukunimi	Takkula
Sähköposti	anne-maria.takkula@autalasta.fi

3.

Lausunto Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2027–2030

Auta Lasta ry / Perheenä perille – kotiin annettava perhehoito -hanke

Auta Lasta ry pitää tärkeänä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestämissuunnitelman tavoitetta vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden kotiin ja arkiympäristöön annettavia talveluja. Talvelujen vieminen lähelle lapsen ja perheen tavallista arkea mahdollistaa tuen saamisen oikea-aikaisesti ja voi vähentää raskaampien talvelujen tarvetta.

Esitämme, että järjestämissuunnitelmassa huomioidaan nykyistä selkeämmin myös perhehoitolain 3 §:n mukainen lapsiperheille lapsen omassa kodissa toteutettava perhehoito yhtenä kotiin ja arkiympäristöön annettavan tuen muotona.

Perhehoito on muutakin kuin kodin ulkopuolella annettavaa hoitoa. Perhehoito voi olla talvelu, jolla vähennetään lasten ja nuorten huostaanottoja ja sijaishuoltoa.

Järjestämissuunnitelman luonnoksessa perhehoito tulee esille erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten talveluna. Perhehoitolaki mahdollistaa kuitenkin perhehoidon järjestämisen myös hoidettavan kotona. Tätä mahdollisuutta voidaan hyödyntää lapsiperheiden ja lastensuojelun talveluissa silloin, kun lapsen ja perheen tuen tarve voidaan kohdata heidän omassa kodissaan.

Tämä laajentaa perhehoidon tarkastelua: aina ei tarvitse odottaa tilanteeseen, jossa lapsen auttaminen tarkoittaa hänen siirtymistään pois omasta kodistaan. Perhehoidon osaamista voidaan tuoda lapsen ja perheen luokse.

Kotiin annettavassa perhehoidossa perhehoitaja tulee sovitusti perheen kotiin tukemaan lasta ja hänen perhettään arjen tilanteissa. Tuki voi olla osavuorokautista ja joustavasti perheen tarpeisiin sovitettua. Se voi tarjota lapselle turvallisen ja tutun aikuisen sekä vanhemmalle konkreettista tukea tilanteissa, joissa perheen omat voimavarat ovat kuormittuneet.

Mahdollisuus vahvistaa varhaisempaa tukea

Pohteen järjestämissuunnitelman tavoite vahvistaa kotiin ja arkiympäristöön annettavia talveluja tarjoaa hyvän perustan kotiin annettavan perhehoidon kehittämiselle.

Perhehoidon vahvuutena on perheenomainen, käytännönläheinen ja suhdeperustainen tuki. Perhehoitaja voi kulkea lapsen

ja perheen rinnalla riittävän pitkään ja auttaa tavallisissa arjen tilanteissa. Samalla lapsen yhteys vanhempiinsa, sisaruksiinsa, läheisiinsä, kouluun, varhaiskasvatukseen ja muuhun omaan elinympäristöönsä voi säilyä.

Kotiin annettava perhehoito ei korvaa perhetyötä, sosiaalityötä, kotiin annettavaa perhekuntoutusta tai muita lapsiperheiden palveluja. Se tuo niiden rinnalle uudenlaisen toimeksiantosopimukseen perustuvan perhehoidon vaihtoehdon. Olennaista on tunnistaa ne lapset ja perheet, joiden tilanteeseen juuri tämä palvelumuoto soveltuu. Kotiin annettava perhehoito on myös kustannustehokasta, koska se perustuu toimeksiantosopimukseen.

Pohteella on mahdollisuus kehittää toimintamallia käytännössä

Auta Lasta ry:n ja Perhekuntoutuskeskus Lauste ry:n toteuttamassa ESR+ -rahoitteisessa Perheenä perille – kotiin annettava perhehoito -hankkeessa kehitetään lapsiperheille suunnattua kotiin annettavaa osavuorokautista perhehoitoa yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa.

Pohde on yksi hankkeen yhteistyöalueista. Pohteen alueelle valmennetaan perhehoitajia, ja toimintamallia pilotoidaan asiakasperheissä. Kehittämistyössä tuotetaan myös perhehoitajien valmennusmallia sekä käytännön työvälineitä hyvinvointialueiden käyttöön.

Pohteella on siten järjestämissuunnitelmakaudella konkreettinen mahdollisuus arvioida kotiin annettavan perhehoidon soveltuvuutta osaksi lasten ja perheiden palvelukokonaisuutta sekä hyödyntää pilotoinnista saatavaa kokemusta palvelujen jatkokehittämisessä.

Esitys järjestämissuunnitelmaan

Esitämme, että Pohteen sosiaali- ja terveysten palvelujen järjestämissuunnitelmassa tunnistetaan perhehoitolain mukainen lapsen omassa kodissa toteutettava perhehoito yhtenä lasten ja perheiden kotiin ja arkiympäristöön annettavien palvelujen kehittämismahdollisuutena.

Suunnitelmaan voitaisiin lisätä esimerkiksi seuraava kirjaus:

”Lasten, nuorten ja perheiden kotiin ja arkiympäristöön annettavia palveluja kehitettäessä hyödynnetään ja arvioidaan myös perhehoitolain 3 :n mukaista lapsen omassa kodissa toteutettavaa perhehoitoa. Toimintamallia kehitetään yhteistyössä palveluja käyttävien perheiden, perhehoitajien, ammattilaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa.”

Kirjaus tekisi näkyväksi perhehoitolain tarjoaman mahdollisuuden käyttää perhehoitoa myös silloin, kun lapsi asuu omassa kodissaan. Samalla se tukisi Pohteen tavoitetta vahvistaa kotiin annettavia palveluja ja kehittää palvelurakennetta siten, että lapsi ja hänen perheensä voivat saada tarkoituksenmukaista tukea mahdollisimman lähellä omaa arkeaan.

Auta Lasta ry

Perheenä perille – kotiin annettava perhehoito -hanke